

Woerden, 6 juni 2024

Onderwerp : Internetconsultatie Contourenbrief Verbruiksbelasting
Onze ref : UC24023

Geachte dames en heren,

Koninklijke Horeca Nederland (KHN), de grootste brancheorganisatie van en voor horecaondernemers in Nederland, maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de opengestelde consultatie ten aanzien van de *Contourenbrief verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken op basis van suikergehalte*.

KHN heeft er voor gekozen om haar reactie te geven door middel van deze brief en niet zozeer door de gestelde vragen los te beantwoorden, omdat naar onze mening de antwoorden niet los van elkaar kunnen worden gezien en de antwoorden op sommige vragen weer samenhangen met keuzes die door de politiek wel of niet worden gemaakt ten aanzien van eerdere vragen.

KHN is medeondertekenaar van het Nationaal Preventieakkoord (NPA) waarin zoals bekend ook doelstellingen en acties zijn geformuleerd om overgewicht en overmatig alcoholgebruik terug te dringen. De doelstellingen van het NPA staan wat KHN betreft nog onverkort overeind en KHN is nog steeds geïnteresseerd haar steentje daar aan bij te dragen.

Veel leden van KHN hebben te maken met zowel de verkoop van alcoholvrije als alcoholhoudende dranken. De contourenbrief gedifferentieerde verbruiksbelasting is dan ook om meerdere redenen voor de horeca van belang.

Als gekozen wordt voor een gedifferentieerde verbruiksbelasting dan zou budgetneutraliteit moeten worden los gelaten

In de contourenbrief hinkt men op meerdere gedachten. Enerzijds is er kennelijk de budgettaire doelstelling (totnutoe het enige doel van verbruiksbelasting) en in de contourenbrief wordt als stellig vertrekpunt genomen dat invoering van een gedifferentieerde verbruiksbelasting budgetneutraal moet plaats vinden. Met andere woorden, het moet de overheid geen geld kosten. Tegelijkertijd wordt als nieuw beleidsdoel/doelen voorgesteld het verminderen van suikerinname via alcoholvrije dranken in het algemeen of het stimuleren van herformulering door producenten.

In beide gevallen heeft het vasthouden aan budgetneutraliteit voor de toekomst (als de veronderstelling is dat er ook in de toekomst een bepaalde minimum hoeveelheid geld via de verbruiksbelasting moet worden binnengehaald) een fnuikend effect.

www.khn.nl

Koninklijke Horeca Nederland
Postbus 566
3440 AN Woerden
Pelmolenlaan 10
3447 GW Woerden

T 0348 489 489
F 0348 489 400
info@khn.nl

Als wordt gekozen voor het invoeren van een gedifferentieerde verbruiksbelasting kan het zijn dat de gekozen oplossing dermate succesvol is dat veel meer alcoholvrije dranken met een laag suikergehalte worden verkocht en minder dranken met een hoog suikergehalte dan nu wordt verondersteld (zie de verwijzing naar het Verenigd Koninkrijk en Ierland in paragraaf 5.2 van de contourenbrief). De belastingopbrengsten zullen dan lager zijn dan verwacht.

Het mag natuurlijk niet zo zijn dat een succesvol beleid (als het gaat om de gezondheidsdoelstellingen) wordt 'bestraft' door de tarieven per staffel te verhogen om de belastinginkomsten op peil te houden. Als wordt gekozen voor het invoeren van een stelsel van gedifferentieerde verbruiksbelasting moet de gezondheidsdoelstelling leidend worden.

Met andere woorden; het uitgangspunt van budgetneutraliteit kan bij het introduceren van gedifferentieerde verbruiksbelasting nog een rol spelen, maar moet nadien worden losgelaten.

Ontkoppel de relatie tussen verbruiksbelasting en bieraccijns

Op dit moment is de bieraccijns een soort van gekoppeld aan de verbruiksbelasting doordat is bepaald dat het *minimum* van de bieraccijns gelijk is aan de huidige verbruiksbelasting namelijk € 26,13 per 100 liter bier. Deze huidige situatie bestaat pas sinds 1 januari 2024.

De beleidsmatige achtergrond daarvoor volgens de contourenbrief is dat het onwenselijk zou zijn om alcoholhoudend bier lager te belasten dan frisdrank of alcoholarm of alcoholvrij bier.

Wil de Kamer de huidige ratio tussen bieraccijns en verbruiksbelasting in stand houden dan zou dit volgens de contourenbrief betekenen dat het minimumbedrag aan bieraccijns gelijk wordt gesteld met het hoogste tarief van de gedifferentieerde verbruiksbelasting. Volgens de voorgelegde 5 scenario's variërend van € 40 tot € 52,75 per 100 liter.

Volgens de contourenbrief is het vanuit gezondheidsperspectief onwenselijk dat bier lager wordt belast dan alcoholvrije dranken, ook als die dranken veel suiker bevatten. Een stelling die in de contourenbrief overigens niet verder wordt onderbouwd.

KHN is tegen het handhaven van de koppeling/ratio tussen bieraccijns en verbruiksbelasting:

- De ratio in stand laten betekent dat de minimum bieraccijns fors omhoog gaat. Wat betekent dat, afhankelijk van het gekozen scenario en het daarbij behorende hoogste tarief verbruiksbelasting (zoals gesteld variërend van € 40 tot € 52,75 per 100 liter) met name bieren met lagere promillages alcohol worden getroffen. Zie ook het voorbeeld op pagina 11 van de contourenbrief. Een radler met 2% alcohol wordt bijvoorbeeld in alle scenario's van het invoeren van een gedifferentieerde verbruiksbelasting duurder, terwijl het doel van de gedifferentieerde verbruiksbelasting is om suikerinname terug te dringen. Niet om alcoholconsumptie verder te ontmoedigen.
Bijkomend nadeel is dat de consequentie is dat iedere prikkel wordt weg gehaald bij producenten van alcoholhoudende drank om te investeren in de ontwikkeling van bier met een lager alcoholgehalte. Het maakt immers voor de bieraccijns die betaald moet worden toch niet uit.
- Alcoholhoudende drank wordt sowieso al zwaarder belast dan alcoholvrije drank, namelijk door het hoge btw-tarief van 21% terwijl voor alcoholvrije dranken het lage btw-percentage van 9% geldt. De minimum bieraccijns is met de per 1 januari verhoogde verbruiksbelasting al omhoog gegaan. Door de ratio tussen verbruiksbelasting en bieraccijns in stand te houden komt daar voor de bieren met de lagere

alcoholpercentages nog een keer een verhoging overheen en dan vervolgens nog de hogere btw. Dat is niet dubbelop maar driedubbelop

- De belasting- en accijnsverschillen bij onze buurlanden België en Duitsland worden, met name als het gaat om bier, groter en groter. De grenseffecten van het handhaven van de ratio bieraccijns-verbruiksbelasting moet niet onderschat worden.

Het bovenstaande leidt KHN tot de volgende conclusie; KHN kan het invoeren van een gedifferentieerde verbruiksbelasting alleen ondersteunen als budgetneutraliteit na de invoering niet het leidende principe blijft én wanneer de koppeling tussen verbruiksbelasting en bieraccijns wordt losgelaten.

Indien er een gedifferentieerde verbruiksbelasting wordt ingevoerd dan is KHN voorstander van een eenvoudig, overzichtelijk en hanteerbaar systeem. Het ligt naar mening van KHN niet voor de hand een dergelijk stelsel alleen te laten gelden voor dranken met toegevoegde suikers. De scenario's I en II zijn naar mening van KHN de meest voor de hand liggende scenario's. Dat geldt nog sterker indien budgetneutraliteit ook in de toekomst het leidende principe blijft en de ratio verbruiksbelasting-bieraccijns wel in stand wordt gelaten.

Met vriendelijke groet,
Koninklijke Horeca Nederland

Marijke Vuik
Landelijk voorzitter